

Gelijke behandeling van derdelanders in het recht van de Europese Unie

Karin de Vries

Studiedag 'Vreemdelingen en verschillen in behandeling', Brussel, 22 oktober 2012

HOOFDVRAGEN

Welke aanspraken op gelijke behandelingen ontlenen derdelanders aan het recht van de EU?

(m.u.v. gezinsleden van EU-burgers)

Welke redenen zijn er voor verschillen in behandeling?

INHOUD

Rechtsnormen inzake non-discriminatie op grond van ras en nationaliteit

Gelijke behandelingsbepalingen in de migratierichtlijnen

(Recente jurisprudentie van het Hof van Justitie: de zaak Kamberaj)

EU-RECHT INZAKE NON-DISCRIMINATIE

- > Art. 18 en 19 VWEU
- > Richtlijn 2000/43 inzake gelijke behandeling ongeacht ras of etnische afkomst
 - belangrijke uitzonderingsclausule: art. 3, lid 2
- > Art. 21 EU-Handvest v/d Grondrechten

GELIJKE BEHANDELING IN DE MIGRATIERICHTLIJNEN

- > 'Patchwork' van bepalingen: doelstellingen en aanspraken op gelijke behandeling verschillen per verblijfs categorie
 - gezinsleden van derdelanders (2003/86)
 - studenten, stagiairs en vrijwilligers (2004/114)
 - onderzoekers en wetenschappelijk personeel (2005/71)
 - kennismigranten (2009/50)
 - personen die internationale bescherming genieten (2011/95)

- > Op weg naar meer eenheid
 - langdurig ingezetenenstatus (2003/109)
 - eenvormige verblijfsvergunning voor werkenden (2011/98)

GELIJKE BEHANDELING IN DE MIGRATIERICHTLIJNEN

> Aanspraak op gelijke behandeling

-met eigen onderdanen óf legaal verblijvende derdelanders

> Inzake specifieke terreinen / voorzieningen

-toegang tot arbeid en arbeidsvoorwaarden

-vrijheid van vereniging, lidmaatschap werkgevers-/werknemersorg.

-onderwijs en beroepsopleiding, studietoelagen

-beroepskeuzebegeleiding, arbeidsbemiddeling

-erkenning van beroepskwalificaties

-sociale zekerheid en sociale bijstand

-gezondheidszorg

-fiscale voordelen

-(publieke) goederen en diensten, huisvesting

GELIJKE BEHANDELING IN DE MIGRATIERICHTLIJNEN

> Beperkingen / kwalificaties

- inhoud voorzieningen bepaald overeenkomstig nationaal recht
- nationale procedures van toepassing
- beperkingen i.v.m. uitoefening openbaar gezag (arbeid)
- vanwege openbare orde/veiligheid
- voorrang EU-/EER-burgers (arbeid)
- beperking sociale zekerheid of bijstand tot 'belangrijkste prestaties'
- termijnen
- geen toegang tot beroepsopleiding i/h kader van bijstand
- taal- of andere toelatingseisen (toegang tot hoger onderwijs)
- maximum aantal arbeidsuren (studenten)
- uitsluiting van studiefinanciering (werkende derdelanders)

GELIJKE BEHANDELING IN DE MIGRATIERICHTLIJNEN

- > 'Hiërarchie' van verblijfsstatussen, ook t.o.v. EU-burgers
- > Verschillende doelstellingen: m.n. integratie derdelanders en economische doelstellingen
- > Sterkere status bij langdurig verblijf
- > Zijn de verschillen te rechtvaardigen?

JURISPRUDENTIE HVJEU

Kamberaj (C-571/10)

-art. 12 Langdurig-ingezetenrichtlijn: gelijke behandeling bij 'sociale zekerheid, sociale bijstand en 'sociale bescherming'

-HvJ: aan lidstaten om te beslissen of huursubsidie hier ook onder valt

-maar uitleg in het licht van integratiedoelstelling én Grondrechtenhandvest: van belang of voorziening tegemoet komt aan elementaire behoeften